

Till RIKSDAGENS SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTT
StV@eduskunta.fi

ÄRENDE

RP 159/2018 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om funktionshinderservice samt till lagar om ändring av socialvårdslagen och 13 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken
<https://www.eduskunta.fi/riksdagshandlingar/RP+159/2018>

Bakgrund

FDUV är en riksomfattande intresseorganisation som arbetar för svenskspråkiga personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning och deras närstående. Förbundet representeras av elva lokalföreningar samt riksföreningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning Steg för Steg. FDUV har 2850 medlemmar, men betjänar närmare 5000 personer runt om i Svenskfinland.

En modern och bra helhet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om funktionshinderservice är modern och följer andan i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. FDUV understöder lagförslaget.

FDUV anser att det är viktigt att riksdagen godkänner funktionshinderservicelagen under den här regeringsperioden. Det är på tiden att lagstiftningen förnyas så att den motsvarar dagens behov, en modern människosyn och FN:s funktionshinderkonvention. Inom funktionshinderområdet har man jobbat för detta väldigt länge. För FDUV är det viktigt att samma lag gäller alla funktionshindergrupper. Det främjar likabehandling.

Den nya lagen betonar självbestämmanderätten för personer med funktionsnedsättning. Målet med lagen är också att bevara nuvarande rättigheter. Dessa är exempelvis rätten till stöd för boendet, personlig assistans och tjänster som stöder rörligheten. Ett annat mål är att utveckla den personliga

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
FI-00250 Helsingfors
+358 (0)9 434 23 60
fduv@fduv.fi

Storalänggatan 60
FI-65100 Vasa
+358 (0)6 319 56 52
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi
facebook.com/fduv.fi
twitter.com/FDUVFinland

assistansen och kortvarig omsorg. Lagförslaget innehåller också bestämmelser om träning och stöd som innebär ett flexibelt stöd i vilket man kan få hjälp med att träna sociala färdigheter och kommunikation eller till exempel flyttningsförberedelse.

FDUV anser att förslaget till lag om funktionshinderservice som helhet är bra. Vi anser ändå att det fortfarande finns behov av några justeringar.

Resurskravet för personlig assistans bör slopas

Personlig assistans är en oerhört viktig tjänst för personer med funktionsnedsättning. Den har för många möjliggjort ett mer självständigt liv.

Enligt lagförslaget är en förutsättning för personlig assistans att personen med funktionsnedsättning har resurser att definiera den personliga assistansens innehåll. Detta resurskrav borde slopas eftersom det utesluter många personer med intellektuell funktionsnedsättning.

Dagens rättspraxis har visat att personer med intellektuella funktionsnedsättningar sällan beviljas personlig assistans just på grund av detta resurskrav, och i de fall assistans beviljas är det oftast för fritidsaktiviteter, men inte för assistans i hemmet. Personer med funktionsnedsättningar relaterade till kommunikations- eller beslutsförmågan stängs ute från tjänsten.

Såsom personlig assistans presenteras i det nuvarande lagförslaget, innebär det ytterligare en begränsning jämfört med formuleringen i handikappservicelagen. Det kan leda till att de som beviljats assistans idag inte kommer att få det i framtiden. Risker är stor att tillgången till personlig assistans även i fortsättningen i stor utsträckning kommer att vara avhängig diagnos och inte behov. Detta strider mot andan och syftet i FN:s funktionshinderkonvention.

Rättssäkerheten för personer med funktionsnedsättning bör tryggas

I lagförslaget föreslås att man i ärenden som gäller subjektiva rättigheter får besvara sig mot förvaltningsdomstolens beslut endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Kravet fanns inte i det ursprungliga lagutkastet.

Funktionshinderorganisationer har erfarit att omprövningsförfarandet inte fungerar tillräckligt bra. I organisationernas rådgivning har det kommit fram att föredragande i socialnämnden ofta har påverkat ärendets tidigare handläggning. I praktiken betyder det att förvaltningsdomstolen ofta är den första instans i vilken ärendet de facto prövas.

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
FI-00250 Helsingfors
+358 (0)9 434 23 60
fduv@fduv.fi

Storalänggatan 60
FI-65100 Vasa
+358 (0)6 319 56 52
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi
facebook.com/fduv.fi
twitter.com/FDUVFinland

Besvärstillstånd kan inte införas med motiveringarna att besvärstillståndsreglerna enhetligas eller att man vill minska högsta förvaltningsdomstolens arbetsbörda. Vi föreslår att lagförslaget ändras så, att besvärstillstånd inte krävs för att få förvaltningsdomstolens avgörande prövat av högsta förvaltningsdomstolen.

Funktionshinderlagen måste godkännas

Funktionshindersservicelagen är kopplad till vård- och landskapsreformen och till förnyandet av lagstiftningen gällande självbestämmande. Det är meningen att den nya lagen ska träda i kraft år 2021 samtidigt som vård- och landskapsreformen. Det är viktigt att funktionshindersservicelagen godkänns under den här regeringsperioden oberoende av vad som händer med vård- och landskapsreformen.

Helsingfors den 16 januari 2019

Lisbeth Hemgård

Verksamhetsledare /FDUV

040 526 43 69

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A
FI-00250 Helsingfors
+358 (0)9 434 23 60
fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60
FI-65100 Vasa
+358 (0)6 319 56 52
fduv.vasa@fduv.fi

fduv.fi
facebook.com/fduv.fi
twitter.com/FDUVFinland